

APROBAT

prin hotărîrea Senatului UCCM

~~lin~~ 17 octombrie 2007

proces verbal nr.2 pct 3.2.,

Președintele Senatului UCCM

dr., conf.univ., rector

T. Maleca

~~200~~ 200

—

新潟県立図書館
新潟市西区大手町1-1

REGULAMENTUL activității de cercetare științifică la UCCM

CAPITOLUL 1. Dispozitii generale

Art. 1.1. În Universitatea Cooperatist-Comercială din Moldova (UCCM), activitatea de cercetare științifică, dezvoltare tehnologică, proiectare, consultanță științifică și expertiză, denumită în continuare activitate de cercetare științifică, se desfășoară în concordanță cu prevederile specifice cuprinse în:

- Constituția Republicii Moldova;
  - Legea Învățământului (nr. 547-XIII din 21.07.95);
  - Legea cu privire la evaluarea și acreditarea instituțiilor de învățământ din Republica Moldova (nr. 1257-XIII din 16.07.97);
  - Legea cooperăției de consum (nr. 1252-XIV din 28.09.00);
  - Codul cu privire la știință și inovare (nr. 259-XV din 15.07.2004);
  - Regulamentul privind obiectele de proprietate industrială create în cadrul exercitării atribuțiilor de serviciu, aprobat prin HG nr.1609 din 31.12.2003;
  - Deciziile Congreselor, hotărârile și dispozițiile Consiliului de administrație și Biroului Executiv Moldcoop;
  - actele normative ale Ministerului Educației și Tineretului al Republicii Moldova<
  - actele normative ale Consiliului Național pentru Atestare și Acreditare al R.M.;
  - Statutul Universității Cooperatist-Comerciale din Moldova;
  - Regulamentul de ordine internă a UCCM;
  - Regulamentul facultății și catedrei instituției de învățământ superior universitar;
  - Regulamentul facultății în cadrul UCCM;
  - Regulamentul catedrei;
  - Ordinile și dispozițiile rectorului;
  - Planurile de studii la specialitățile la care UCCM asigură formarea profesională;
  - Planul de investigații științifice al UCCM;
  - Normele de timp pentru diferite tipuri de activități în cadrul UCCM;
  - Regulamentul organizării și desfășurării procesului didactic în cadrul UCCM;
  - Deciziile Senatului, Consiliului de Administrație și Consiliului Metodic al UCCM și alte acte ce vizează activitatea universității.

Art. 1.2. Activitatea de cercetare științifică constituie o componentă de bază a misiunii, prevăzută în Conceptul de dezvoltare a UCCM. Obiectivele UCCM în domeniul cercetării științifice sunt următoarele:

- să participe la programele de cercetare științifică naționale și internaționale;
- să participe prin activitatea de cercetare științifică a membrilor comunității universitare la îmbogățirea patrimoniului culturii și al cunoașterii universale;
- să răspândească și să valorifice rezultatele cercetării științifice obținute, să promoveze activitățile de inventică;
- să stimuleze finanțarea extrabugetară a activităților de cercetare științifică, de proiectare, de expertiză și consultanță, prin contracte încheiate cu agenți economici, cu alte instituții și organizații de învățământ superior din țară și străinătate;
- să faciliteze dobândirea deprinderilor necesare cercetării științifice de către studenți prin cointeresarea lor materială și spirituală;
- să-și dezvolte și să-și modernizeze unitățile de cercetare, asistență și microproducție, bazele didactice și experimentale.

Art. 1.3. În accepțiunea regulamentului de față prin cercetare științifică se înțelege:

- cercetare fundamentală, la care se referă cercetările experimentale sau teoretice orientate spre obținerea unor cunoștințe noi fără un scop anume, legat de utilizarea acestor cunoștințe, rezultatul cărora sunt ipotezele, teoriile, metodele, etc., și se pot finisa cu recomandări privind efectuarea cercetărilor aplicative pentru evidențierea posibilităților utilizării practice a rezultatelor științifice obținute, a publicațiilor științifice, etc.;
- cercetare aplicativă, care reprezintă lucrări originale orientate spre obținerea unor cunoștințe noi cu scopul rezolvării unor probleme practice concrete, și care determină căile posibile de utilizare a rezultatelor cercetărilor fundamentale, metodele noi de rezolvare a problemelor formulate anterior;
- elaborare, la care se referă lucrările sistematice, bazate pe cunoștințele existente obținute în rezultatul cercetărilor și (sau) a experienței practice și orientate spre crearea de noi materiale, produse, procedee, dispozitive, servicii, sisteme sau metode, care au ca scop perfecționarea considerabilă a obiectelor deja existente (elaborarea unei construcții anumite a obiectului ingineresc sau a sistemului tehnic-lucrări de construcție; elaborarea ideilor și variantelor unui nou obiect, inclusiv netehnic, la nivelul desenului tehnic sau al unui alt sistem de mijloace cu semne-lucrări de proiectare; elaborarea proceselor tehnologice, adică a metodelor de unificare a proceselor fizice, chimice, tehnologice și altor procese, cu cele de muncă, într-un sistem integrat care să producă un anumit rezultat util -lucrări tehnologice; crearea multor experimentale- ideilor originale, cu particularități principale ale noutății create; experimentarea lor într-o perioadă de timp, necesară pentru obținerea datelor și acumularea experienței, ceea ce își va găsi reflectarea în continuare în documentația tehnică; pregătirea instrucțiunilor de lucru, a directivelor, etc, de utilizare a inovațiilor; activitatea inginerescă necesară pentru perfecționarea producției sau procesului până la coresponderea lor cerințelor funcționale și economice, și gătină către transmiterea în procesul de producere, inclusiv pregătirea desenelor tehnice, a specificațiilor, instrucțiunilor, directivelor, utilizate pentru transmiterea inovației în procesul de producere);
- cercetare de dezvoltare tehnologică;

- proiectarea de produse, servicii, tehnologii, sisteme de producție și comercializare etc.;
- consultanță, asistență tehnică, verificare de proiecte și expertizare în domeniul tehnic, tehnologic, managerial, finanțier-contabil, comercial etc.;
- transfer tehnologic asigurat pe diferite căi: formare continuă și postuniversitară, vânzări de brevete de invenție, conferințe, expoziții, demonstrații, publicații originale etc.;
- servicii de cercetare-dezvoltare, la care se referă activitatea în domeniul informației de cercetare-dezvoltare, a patentelor, licențelor, standardizării; metologia și controlul calității, consultarea lucrărilor de cercetare-dezvoltare și activitatea de implementare, precum și alte genuri de difuzare și utilizare a cunoștințelor științifice.

Art. 1.4. În conformitate cu legislația în vigoare activitatea de cercetare – dezvoltare se realizează în:

- mod individual;
- colective de cercetare;
- catedre și departamente;
- centre/institute de cercetare și transfer tehnologic subordonate facultății sau universității;
- centre de formare continuă subordonate facultății sau universității.

CAPITOLUL 2. Cadrul organizatoric al activității de cercetare științifică

Art. 2.1. Compartimentele fără personalitate juridică, precizate la art. 1.4. ale prezentului regulament au obligația:

- să cunoască și să aplique riguros strategiile de dezvoltare a UCCM în domeniul activității științifice și regula mentale, legile în domeniul cercetării științifice contribuind la creșterea prestigiului și competitivității Universității;
- să utilizeze toate categoriile de surse de finanțare a activităților în domeniul cercetării științifice, mobilizând în acest sens resursele umane disponibile;
- să realizeze perseverent protecția proprietății intelectuale, în conformitate cu legile în vigoare.

Art. 2.2. Persoanele ce pot desfășura activități de cercetare științifică și pot beneficia de remunerare, conform legii, în corelare cu calificarea de care dispun și cu volumul și valoarea activităților desfășurate, sunt:

- cadre didactice-științifice universitare, care efectuează cercetări și elaborări paralel cu activitatea didactică ;

- cercetători cu norma de bază, ce se ocupă profesional cu cercetările științifice și elaborări și realizează nemijlocit crearea de cunoștințe noi, produse, procedee, metode și sisteme, precum și gestionarea acestor genuri de activitate;
- personal auxiliar de la departamente, catedre, colective, servicii, institute, centre, unități de producție;
- doctoranzi și studenți, care participă nemijlocit la cercetări științifice;
- specialiști de valoare din afara UCCM, colaboratori externi prin prestări de servicii.

Art.2.3. Structura salariului în partea de bază și partea suplimentară pentru efectuarea activității de cercetare-dezvoltare va fi determinată nominal conform Normelor de timp pentru diferite tipuri de activitate pedagogică la UCCM, prin decizia Senatului și aprobată de Consiliul de Administrare al UCCM.

Art. 2.4. Baza tehnico-materială a UCCM (spații, utilaje, instalații, echipamente) utilizată în activitățile de cercetare – dezvoltare poate fi:

- baza materială folosită pentru cercetări fundamentale, studii de doctorat, master și aprofundate, cercuri științifice studențești;
- baza materială folosită pentru cercetări aplicative, proiectare, expertizare etc.

Art. 2.5. Susținerea financiară a activităților de cercetare – dezvoltare poate fi asigurată prin:

- fonduri de la bugetul de stat pentru finanțarea programelor, subprogramelor, temelor și acțiunilor noi din Programul național de cercetare științifică și dezvoltare și inovare atribuite în sistem competitiv, precum și a altor teme de cercetare de interes național sub formă de granturi încheiate cu Ministerul Educației și Tineretului, Academia de Științe, Camera de Comerț și Industrie, Moldcoop etc.;
- contracte încheiate cu firme din țară (sociații comerciale, regii autonome, instituții, asociații etc.) sau cu ministere;
- contracte de cercetare internaționale (programe finanțate de Uniunea Europeană, de țări partenere, de instituții de cercetare, universități și firme străine);
- consultanță tehnico – științifică, expertize tehnice, asistență tehnică;
- sponsorizări;
- credite bancare;
- comenzi ferme, etc.

Art. 2.6. Documentele obligatorii care stau la baza desfășurării activității de cercetare științifică și care definesc responsabilitățile sunt:

- contractul de cercetare / proiectare / consultanță / asistență tehnică / expertizare / transfer tehnologic, care include ca părți componente:
- tema programului de lucru cu termene și valori pe faze;
- devizul de cheltuieli;
- acte adiționale (dacă este cazul);
- stat de funcțiuni;

- situația acoperirii salariilor pentru:
- personalul cu normă de cercetare;
- personalul didactic, doctoranzii, studenții și personalul auxiliar;
- rapoartele intermediare;
- procese verbale de recepție;
- alte.

Art. 2.7. Stabilirea și repartizarea cheltuielilor de regie.

Cheltuielile pentru utilități (energie, telecomunicații etc.) sunt suportate:

- de la bugetul UCCM pentru lucrările din cadrul programului intern de cercetare - dezvoltare (cercetare fundamentală, doctorate, master, studii aprofundate, proiecte de diplomă, proiecte de an etc.), în conformitate cu hotărârile Consiliului de Administrație, sau Senatul, procedurile stabilite de prezentul regulament;
- de către beneficiari prin regia UCCM inclusă în devizul contractului.

Art. 2.8. În realizarea programelor contractuale de cercetare științifică vor fi luate în considerare următoarele:

- responsabilitatea științifică și tehnică revine coordonatorului de program și echipei de lucru;
- respectarea legislației revine coordonatorului de program, directorului finanțier - contabil și rectorului;
- evidența activității, pentru care se propune salarizarea revine coordonatorului de program;
- aprovizionarea cu materiale revine coordonatorului de program și Serviciului Gospodăresc al UCCM;
- evidența sumelor încasate la contractele încheiate precum și a tuturor cheltuielilor pe parcursul derulării contractului se efectuează pe baza devizului și revine în totalitate Serviciului Financiar – Contabil;
- corectitudinea plății manoperei pentru colectivul care a participat la realizarea contractului revine coordonatorului de program și Serviciului Financiar – Contabil; aprobarea plății se face de către Rector;
- evidența contractelor pe facultăți, departamente, catedre, centre, colective precum și relațiile cu beneficiari privind derularea și finalizarea contractelor se face la nivelul Secretariatului Științific al UCCM;
- nerespectarea clauzelor contractuale de către beneficiar și executant se soluționează în conformitate cu legislația în vigoare.

Art. 2.9. Veniturile nete obținute prin realizarea programelor de cercetare – dezvoltare se

utilizează cu acordul coordonatorului de program și cu avizul Rectorului. Aceste venituri se folosesc pentru dezvoltarea bazei materiale proprii de cercetare, remunerarea personalului care a executat contractul, participări științifice interne și internaționale, cărți de specialitate, taxe de serviciu, de școlarizare, de brevetare, afiliere, materiale publicitare și cheltuieli de reprezentare, în conformitate cu strategia de dezvoltare a Universității (facultății, catedrei) căreia îi aparține colectivul de cercetare.

CAPITOLUL 3. Procedurile de lucru ale activității de cercetare științifică

Art. 3.1. Centrele de cercetare științifică

Ca unitate de cercetare, cu sau fără personalitate juridica, Secretarul Științific al UCCM împreună cu șefii de catedre grupează personalități științifice ale comunității academice și tineri cercetători aspiranți la performanțe științifice în grupe de cercetare și oferă cadrul desfășurării activităților de cercetare științifică și formare a resurselor umane în domenii avansate ale științei.

Grupele de cercetare științifică pot funcționa în cadrul catedrelor universitare, ca unități distințe sau departamente pe lângă catedre, facultăți sau universitate.

Înființarea, funcționarea și acreditarea grupelor/centrelor de cercetare științifică sunt reglementate de procedurile deteminante prin ordinul Rectorului.

Art. 3.2. Finanțarea activității de cercetare științifică prin granturi, programe, contracte

Grantul reprezintă o formă specifică de finanțare, pe baze competitive, a temelor de cercetare științifică de interes național, cu un pronunțat caracter de originalitate. Grantul, suma de bani nerambursabilă, se acorda unui cercetător individual / coordonatorul unei echipe de cercetare, pentru realizarea, într-o perioadă de timp determinată, a unei activități de cercetare științifică care aduce contribuții la dezvoltarea cunoașterii. Grantul poate asigura inclusiv finanțarea unor activități conexe activității de cercetare (procurarea de echipament de cercetare, realizarea de publicații sau brevetarea rezultatelor cercetării, comunicări științifice, burse de cercetare etc.).

Principiul acordării granturilor este competiția la nivel național sau internațional.

Identificarea oportunităților de cercetare, elaborarea propunerilor de granturi, contractarea granturilor, derularea, decontarea și raportarea granturilor va fi coordonată de Secretarul Științific al UCCM.

Art. 3.3. Premierea rezultatelor deosebite în activitatea de cercetare

Încurajarea performanței în cercetare reprezintă una dintre prioritățile UCCM și, în acest scop, universitatea va premia cercetătorii care dovedesc rezultate de excepție. UCCM va continua tradiția acordării premiului de merit pentru tinerii cercetători, premiul de merit pentru studenții și masteranzi cu merite deosebite în activitatea de cercetare și va studia oportunitatea acordării și altor premii. Vor fi sprijiniți cercetătorii care aspiră la câștigarea de premii naționale și internaționale în domeniul cercetării științifice.

Stabilirea criteriilor de premiere, anunțarea și desfășurarea competițiilor de premiere sunt reglementate în Regulamentele Premiului pentru studenți și masteranzi în domeniul științelor comerciale și merceologice și alte, parte integrantă a prezentului regulament.

Art. 3.4. Promovarea și propagarea rezultatelor în activitatea de cercetare

Promovarea și propagarea rezultatelor activității științifice a cadrelor didactice-științifice reprezintă una din prioritățile UCCM. Va continua tradiția de organizare și desfășurare în cadrul Universității a conferințelor științifice, simpozioane, lecturi și alte manifestații științifice. Conferințele științifice de totalizare a rezultatelor activității de cercetare-dezvoltare la nivel universitar vor fi organizate o dată pe an și în baza temei/ problemei științifice generale universitare. Conferințele științifice de totalizare a rezultatelor activității de cercetare-dezvoltare la nivel de catedră vor fi organizate o dată pe an, dar până la conferința universitară conform unui program aprobat de Senat, și în baza temei/ problemei științifice catedrale/ de grup.

Conferințele științifice studenți vor avea ca scop promovarea rezultatelor cercetărilor efectuate de către studenți în cadrul temelor științifice aferente catedrelor sau grupelor de cercetare afiliate catedrelor conform Planului de investigații științifice al UCCM, Planului cercului științific studențesc. Conferințele la nivel universitar și de catedră/ grup de cercetare/ cerc științific studențesc vor fi organizate conform procedurilor similare conferințelor corpului didactic-științific al UCCM.

Coordonatorii temelor vor asigura participarea internațională la conferințe și suportul informațional aferent unei bune desfășurări a lucrărilor și bunei promovări a UCCM pe plan național și internațional.

Şefii de catedre vor fi responsabili în partea ce privește desfășurarea activităților organizate de catedră sau grupa de cercetare afiliată catedrei pentru respectarea Calendarului manifestațiilor științifice, care va fi aprobat fiecare an de Senatul (rectorul) UCCM.

Art. 3.5. Evaluarea, ierarhizarea și recunoașterea revistelor și buletinelor științifice

Odată cu creșterea rolului comunicării de masă – care își pune amprenta și asupra specificului dezvoltării științei - circulația informației științifice joacă un rol tot mai important. În aceste condiții, se impune ca cercetătorii să fie sensibilizați asupra importanței publicării articolelor în reviste cotate pe plan național și internațional, iar la nivel de universitate să fie sprijinate cele mai performante reviste științifice, în vederea cotării lor viitoare de către CNAA, ISI (Institute of Scientific Information) și alte institute de evaluare scientometrică.

Evaluarea, ierarhizarea și recunoașterea revistelor și buletinelor științifice sunt reglementate în actele normative ale CNAA al R.M..

Art. 3.6. Raportarea, analiza și îmbunătățirea activității de cercetare științifică

Cuantificarea periodică a rezultatelor cercetării reprezintă una din pârghiile prin care poate fi evaluată eficacitatea și eficiența acestei activități și prin care se pot stabili apoi oportunități de îmbunătățire. UCCM va evalua anual activitatea cercetării științifice conform criteriile stabilite prin actele normative ale CNAA al R.M. și hotărâri ai Senatului și va răspunde prompt cerințelor organismelor naționale și internaționale referitoare la astfel de evaluări.

Rezultatele acestor evaluări vor fi analizate de către Comisia Senatului și vor fi propuse măsuri de îmbunătățire, corelate cu adaptarea strategiilor, politicilor și obiectivelor UCCM referitoare la cercetarea științifică.

CAPITOLUL 4. Dispoziții finale

Art. 4.1. Prezentul regulament a fost aprobat de către Senatul UCCM la data „17.” octombrie 2007, dată la care a intrat în vigoare.

Art. 4.2. Adaptarea regulamentului la evoluția legislației se face ori de câte ori este nevoie.

* * *